

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

« 30 » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 30 » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-наукова програма – «Міжнародний облік»

Кафедра обліку і оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	4	95	150	2

Тернопіль – 2024

Робочу програму склали:
д.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Марія ГУМЕННА-ДЕРІЙ
Світлана ЯЦІШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування
(протокол № 2 від 25.09.24 р.

Завідувача кафедри
обліку і оподаткування
д.е.н., професор

Зеновій-Михайло ЗАДОРЖНИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 071 Облік і
оподаткування (протокол № 3 від 30.09.2024 р.

Голова
групи забезпечення спеціальності
д.е.н., професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОНП «Міжнародний облік»
д.е.н., професор

Віта СЕМАНЮК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Наукові теорії бухгалтерського обліку»**

1. Опис дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Дисципліна «Наукові теорії бухгалтерського обліку»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – вибіркова дисципліна Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: Денна – 2
Кількість змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 32 год. Практичні заняття: Денна – 14 год.
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: Денна – 95 год. Тренінг – 4 год. Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма курсу спрямовує магістрів на інноваційні технології формування знань та компетенцій підприємств у швидко змінюваному середовищі.

Метою дисципліни є опанування методологічними та організаційними підходами до виконання наукових досліджень в сфері обліку, аудиту і оподаткування, набуття вміння широко використовувати отримані знання для здійснення самостійного наукового пошуку.

Програма курсу та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами наукових теорій обліку.

Дисципліна «Наукові теорії бухгалтерського обліку» охоплює теоретико-методологічні основи становлення та розвитку наукових теорій обліку в індустріальному та постіндустріальному суспільстві. Одержані знання повинні сприяти формуванню наукового світогляду з питань теорії обліку.

Вивчення дисципліни спрямоване на подальший розвиток наукових теорій обліку. При розгляді курсу аналізуються теорії і моделі обліку, їх ефективність з точки зору процедури обробки даних, корисності для управління, підвищення культури роботи тощо.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є: поглиблення й розширення теоретичних і практичних знань в частині здійснення наукових досліджень теорій обліку; набуття уміння застосовувати знання з методології та організації наукових теорій обліку при вирішенні конкретних практичних завдань; ознайомлення з сучасними науковими досягненнями у сфері розвитку системи бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування на мікро- та макrorівнях, набуття уміння їх самостійно застосовувати при розв'язанні прикладних наукових проблем; виробити уміння використовувати теоретичні положення з наукових досліджень для успішного розв'язання поставлених прикладних проблем, вміти користуватися науковим апаратом; вивчення напрямів використання загальнонаукових методів теоретичного узагальнення (методів діалектичної й формальної логіки), та специфічних методів економічних досліджень (економіко-статистичних та економіко-математичних) для проведення наукових і прикладних досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи

Зародження та розвиток бухгалтерського обліку в країнах стародавнього світу та середньовіччі. Європейський аспект розвитку облікової науки у 15-18 ст. Розвиток бухгалтерського обліку як науки в 19-20 ст. Еволюція розвитку бухгалтерської думки. Основні етапи розвитку бухгалтерського обліку: натуралістичний, вартісний, деграфічний, теоретико-прикладний, науковий, сучасний. Наукові школи бухгалтерського обліку: італійська, французька, німецька, англо-американська.

Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань

Наука про предмет дослідження. Облікова наука в системі економічних наук. Поняття філософії науки. Основні концепції взаємовідносин філософії та науки. Діалектичний підхід до дослідження. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу. Наукові та соціальні цінності як основа сучасного розвитку науки. Філософія теорії розвитку обліку. Правила і постулати бухгалтерського обліку. Закони системи обліку.

Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку

Балансові теорії: абсолютного балансу, динамічного балансу, номінального балансу, органічного балансу, евідинамічного балансу. Характеристика мінової теорії обліку. Сутність логічної теорії обліку. Теорія одного ряду рахунків. Теорія двох рядів рахунків. Теорія трьох рядів рахунків. Теорія «конвертованої» бухгалтерії. Теорія «стабілізованої» бухгалтерії. Характеристика просторової теорії обліку.

Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку

Парадигмальний підхід у розвитку теорій бухгалтерського обліку та звітності. Поняття облікових теорій, їх функції. Юридичний напрямок розвитку облікових теорій. Економічний напрямок розвитку облікових теорій. Теорії аналітичного характеру.

Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства

Концепція постіндустріального суспільства. Формаційний та цивілізаційний підходи періодизації суспільства та бухгалтерського обліку. Особливості застосування формаційного та цивілізаційного підходів в бухгалтерському обліку. Постіндустріальні тенденції розвитку бухгалтерського обліку. Актуальність удосконалення бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки.

Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл

Суть і характеристика терміну «облікова наукова школа». Функції та ознаки облікової наукової школи. Напрямки формування і оцінка ефективності роботи облікової наукової школи. Виникнення та історичні етапи розвитку облікових наукових шкіл.

Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи

Італійські облікові наукові школи. Французькі облікові наукові школи. Німецькі облікові наукові школи. Англо-американські облікові наукові школи. Інші облікові наукові школи в Європі. Інші облікові наукові школи світу.

Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи

Київські облікові наукові школи. Тернопільські облікові наукові школи. Житомирські облікові наукові школи. Харківські облікові наукові школи. Львівські облікові наукові школи. Одеські облікові наукові школи. Дніпропетровські облікові наукові школи.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку»

Денна форма навчання	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	
Змістовий модуль 1. Наукові теорії бухгалтерського обліку						
Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи	4	2	10	1	4	Опитування, тестування
Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань	4	2	12	1		Опитування, тестування
Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку	4	2	12			Опитування, тестування
Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку.	4	2	12			Тестування
Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства	4	1	12	1		Опитування, тестування
Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл	4	1	12			Опитування
Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи	4	2	14	1		Опитування
Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи	4	2	11	1		Опитування
Всього	32	14	95	5	4	
Підсумковий контроль	Екзамен					

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1

Тема 1. Бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні володіти теоретичними основами, предметом і методом наукових теорій обліку.

Питання для обговорення:

1. Зародження та розвиток бухгалтерського обліку в країнах стародавнього світу та середньовіччя.
2. Європейський аспект розвитку облікової науки у 15-18 ст.
3. Розвиток бухгалтерського обліку як науки в 19-20 ст.
4. Еволюція розвитку бухгалтерської думки.
5. Основні етапи розвитку бухгалтерського обліку: натуралістичний, вартісний, деграфічний, теоретико-прикладний, науковий, сучасний.

6. Наукові школи бухгалтерського обліку: італійська, французька, німецька, англо-американська.

Практичне заняття 2

Тема 2. Облікові теорії в системі філософських знань – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні мати ґрунтовні знання щодо облікових теорій в системі філософських знань.

Питання для обговорення:

1. Наука про предмет дослідження.
2. Облікова наука в системі економічних наук.
3. Поняття філософії науки.
4. Основні концепції взаємовідносин філософії та науки.
5. Діалектичний підхід до дослідження.
6. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу.
7. Наукові та соціальні цінності як основа сучасного розвитку науки.
8. Філософія теорії розвитку обліку.
9. Правила і постулати бухгалтерського обліку.
10. Закони системи обліку.

Практичне заняття 3

Тема 3. Балансові теорії бухгалтерського обліку – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні вміти володіти знаннями щодо становлення та розвитку балансових облікових теорій

Питання для обговорення:

1. Сутність, функції, завдання та вимоги до системи обліку.
2. Категоріальний апарат теорії обліку.
3. Теоретичні концепції облікових теорій.
4. Юридичний обліковий напрям (персоналі стичний).
5. Податкова, правова (юридична), етична, біхевіорістична (психологічна) теорія обліку.
6. Економічний (матеріалістичний) обліковий напрям.
7. Мікроекономічна теорія обліку.
8. Макроекономічна теорія обліку.
9. Нейтральна теорія бухгалтерського обліку.
10. Критична теорія бухгалтерського обліку.
11. Позитивна теорія бухгалтерського обліку.
12. Характеристики положень облікових теорій.

Практичне заняття 4

Тема 4. Аналіз теорій бухгалтерського обліку – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати основні наукові теорії обліку, розуміти їх відмінні та спільні риси.

Питання для обговорення:

1. Парадигмальний підхід у розвитку теорій бухгалтерського обліку та звітності.
2. Поняття облікових теорій, їх функції.
3. Юридичний напрямок розвитку облікових теорій.
4. Економічний напрямок розвитку облікових теорій.
5. Теорії аналітичного характеру.

Практичне заняття 5

Тема 5. Облікові теорії постіндустріального суспільства – 1 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні визначати вплив теорій обліку на розвиток постіндустріального суспільства.

Питання для обговорення:

1. Концепція постіндустріального суспільства.
2. Формаційний та цивілізаційний підходи періодизації суспільства та бухгалтерського обліку.
3. Особливості застосування формаційного та цивілізаційного підходів в бухгалтерському обліку.
4. Постіндустріальні тенденції розвитку бухгалтерського обліку.
5. Актуальність удосконалення бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки.

Тема 6. Суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл – 1 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні аналізувати сучасний стан розвитку інституційної теорії.

Питання для обговорення:

1. Суть і характеристика терміну «облікова наукова школа».
2. Функції та ознаки облікової наукової школи.
3. Напрямки формування і оцінка ефективності роботи облікової наукової школи.
4. Виникнення та історичні етапи розвитку облікових наукових шкіл.

Практичне заняття 6

Тема 7. Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати історичні аспекти та сучасний стан розвитку західноєвропейських й інших світових облікових наукових шкіл

Питання для обговорення:

1. Італійські облікові наукові школи.
2. Французькі облікові наукові школи.
3. Німецькі облікові наукові школи.
4. Англо-американські облікові наукові школи.
5. Інші облікові наукові школи в Європі.

Практичне заняття 7

Тема 8. Провідні українські облікові наукові школи – 2 год.

Мета. В результаті вивчення даної теми студенти повинні знати історичні аспекти та сучасний стан розвитку провідних українських облікових наукових шкіл.

Питання для обговорення:

1. Київські облікові наукові школи.
2. Тернопільські облікові наукові школи.
3. Житомирські облікові наукові школи.
4. Харківські облікові наукові школи.
5. Львівські облікові наукові школи.
6. Одеські облікові наукові школи.
7. Дніпропетровські облікові наукові школи.

6. Тренінг з дисципліни

Організація та проведення тренінгу

Програма тренінгу:

- Визначити основні напрями розвитку наукових теорій обліку в Україні та світі.
- Провести аналіз розвитку наукових теорій обліку в індустріальному і постіндустріальному суспільстві.
- Сформувати наукову статтю з питань розвитку та впливу наукових теорій обліку на облікові системи.

7. Тематика самостійної роботи студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни здобувачі повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні наукової літератури.

Завдання та вимоги для виконання самостійної роботи:

1. виконується впродовж семестру.
2. виконується кожним студентом індивідуально в письмовій формі відповідно до методичних вказівок та запропонованого варіанту.
3. Структура роботи: титульна сторінка з вказівкою назви навчального закладу, теми роботи, прізвища виконавця, наукового керівника; план роботи; вступ; основна частина (2-3 розділи); висновки; список використаних джерел. Робота виконується в друкованому варіанті на аркушах А4, обсягом до 25 сторінок.
4. Виконанню завдання має передувати ґрунтовне опрацювання рекомендованих джерел, періодичних видань, наукових статей, тощо.
5. Робота повинна мати творчий, аналітичний, критичний і самостійний характер з тим, щоб забезпечити всебічно і добре обґрунтовані висновки.
6. Оцінка індивідуального науково-дослідного завдання визначається рівнем виконання роботи та знаннями студента, показаними на її захисті.
7. Для виконання завдання викладачем може бути запропоновано і інші варіанти виконання завдань, тематика та вимоги для виконання яких передбачені у методичних вказівках. Виконання завдання є обов'язковим для кожного студента, що вивчає дисципліну «Наукові теорії бухгалтерського обліку» рівень виконання якого оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до вагового коефіцієнта як окремих заліковий модуль.

Пропонована тематика для самостійної роботи:

- бухгалтерський облік як наука, її теоретико-методологічні основи;
- облікові теорії в системі філософських знань
- балансові теорії бухгалтерського обліку;
- аналіз теорій бухгалтерського обліку;
- облікові теорії постіндустріального суспільства;
- суть, класифікація та загальна характеристика розвитку облікових шкіл;
- Західноєвропейські й інші світові облікові наукові школи;
- провідні українські облікові наукові школи

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальні заняття, робота в групах, написання рефератів, а також метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, тренінги тощо.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку» використовуються такі методи оцінювання навчальної роботи студента та демонстрування результатів навчання: поточне тестування та опитування; залікове модульне тестування та опитування; ситуаційні завдання, реферати, презентування результатів виконання завдань та досліджень; оцінювання результатів самостійної роботи; екзамен.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. Опитування проводиться з тем 1-8	Модульна робота – макс. 100 балів: Теоретичне питання 1– макс. 30 балів; Теоретичне питання 2– макс. 30 балів; Тестові завдання – макс. 40 балів (8 тестів по 5 балів за тест)	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінювання відбувається за виконання поставленого завдання. Реферативне представлення правильно виконаного завдання – 60 балів. Презентація та захист отриманих дослідницьких результатів – 40 балів.	1.Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 2.Теоретичне питання (2 питання по 40 балів) – макс. 80 балів.

Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні «Наукові теорії бухгалтерського обліку», а саме – теоретична підготовка, практична робота, оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–8
2.	Проекційний екран	1–8
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–8
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–8
5.	Персональні комп'ютери	1–8
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі онлайн (за необхідності)	1–8
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–8
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–8
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–8
10.	Google Forms	1–8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колект. моногр.; за заг. ред В. Я. Плаксієнка. Київ: ЦУЛ, 2021. 340 с.
2. Гуменна-Дерій М. В. Електронний курс з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку». Система дистанційного навчання ЗУНУ, 2024.
3. Гуменна-Дерій М. В. Методичні вказівки та завдання для проведення практичних робіт з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку». Система дистанційного навчання ЗУНУ, 2024.
4. Гуменна-Дерій М. В. Методичні вказівки для оцінювання самостійної роботи з дисципліни «Наукові теорії бухгалтерського обліку». Система дистанційного навчання ЗУНУ, 2024.
5. Гуренко Т. О. Взаємозв'язок теорії бухгалтерського обліку з теоріями інших галузей економічної науки. *Економіка та суспільство*. Вип. 40. 2022.
6. Концепції та парадигми у розвитку теорії та методології обліку: навч. посіб.; за заг. ред. В. М. Савченко. Кропивницький. 2022. 362 с.

7. Пушкар М., Семанюк В. Етапи формування облікової науки та її подальший розвиток. *Вісник економіки*. Вип. 2. 2023. С. 172-87. URL: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.02.172>.
8. Легенчук С. Ф. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні та світі: моногр.; Beau Bassin: GlobeEdit, 2020. 212 с.
9. Ловінська Л. Г. Бухгалтерський облік і фінансовий моніторинг: наука та освіта сьогодення *Фінанси України*. 2021. № 12. С. 68-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2021_12_8.
10. Саєнко О., Сьомченко В., & Мельник А. (2021). Історичні аспекти формування та розвитку бухгалтерського обліку. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки*, (2 (50), 52-55. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2021-2-50-09>.
11. Сучасні виклики та тенденції розвитку обліку, оподаткування, аудиту і звітності в Україні й світі: колективна монографія. Житомир: ПП «Рута», 2020. 347 с.
12. Яструбський М.Я. Теорія і практика бухгалтерського обліку в період цифрової економіки. *Сучасні питання економіки і права*. 2020. Вип. 1. С. 187-193. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sper_2020_1_23.

Додаткові

13. Біла Ю. А. Новітня парадигма обліку: лінгвістичний підхід. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. 2024. № 33. С. 88-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2024_33_13.
14. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку в умовах глобалізації: моногр.; за наук. ред. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль: Університетська думка, 2020. 295 с.
15. Пачолі Л. Трактат про рахунки та записи. Переклад Н. М. Ткаченко. Київ: Алерта, 2021. 180 с.
16. Петрук О. М., Василішин С. І. Інституціональні фактори обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємств. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2020. Вип. 3 (47). С. 47-55. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/9821/1/Petruk_Vasylyshyn_problems_of_theory_and_methodology_article_3_47_2020.pdf.
17. Пилипенко А. А., Тирінов А. В. Системна парадигма організації бухгалтерського обліку в умовах четвертої промислової революції. *Бізнес Інформ*. 2022. № 5. С. 92-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2022_5_13.
18. Шевчук В. О. Ноосферна парадигма обліку: «точки опори» і вектори утвердження. Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів: матеріали Міжнародного кругового столу, 28 травня 2021 р. Т. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 277 с.
19. Шкуліпа Л. В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика: моногр. Ніжин: ТПК «Орхідея», 2020. 616 с.
20. Яценко В. Ф. Що таке «традиційна» теорія бухгалтерського обліку та чому її критикують? *Економіка харчової промисловості*. 2020. Т. 12. Вип. 2. С. 82-90. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/eclii\)202012212](http://nbuv.gov.ua/UJRN/eclii)202012212).
21. Baker, C. R., Persson, M. E. Historical Developments in the Accountancy Profession, Financial Reporting, and Accounting Theory (Studies in the Development of Accounting Thought) Kindle Edition. Emerald Publishing Limited (November 15, 2021).
22. Chang K., Lasyoud, A. A., Osman D., Management accounting system: Insights from the decision making theories, *Social Sciences & Humanities Open*, Volume 8, Issue 1, 2023, 100529. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100529>.
23. Gumenna-Derij M., Khorunzhak N., Poprozman N., Berezka K., Kruchak L. (2021). Modeling, accounting and control of formation and use of resources (on the example of the construction industry). *Independent journal of management & production*

- (IJM&P). Vol. 13 n. 3. P. S 123 – S 144. DOI: <https://doi.org/10.14807/ijmp.v13i3.1901>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000795794100008>.
24. Zadorozhnyy, Z. -M., Muravskiy, V., Semaniuk, V., & Gumenna-Derij, M.. Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. 3 (44). 63-71. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.3.44.2022.3765>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000833717900006>. (Web of Science)
25. Melnyk N., Burdenyuk T. Positive And Normative Accounting Theory In The Modern World. Economic strategies for the development of society : monograph. International Science Group. Primedia eLaunch LLC, 2020.
26. Petrolo, M., Augello, R, Carrera, E., Scano, D., Pagani, A., Evaluation of transverse shear stresses in layered beams/plates/shells via stress recovery accounting for various CUF-based theories, *Composite Structures*, Volume 307, 2023, 116625. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compstruct.2022.116625>.
27. Poon N., Luckman A., Isoni A., Mullett, T.L. A query theory account of the attraction effect. *Cognition*. Vol. 238, 2023, 105495. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cognition.2023.105495>.
28. Semenyshena, N., Sysiuk, S., Shevchuk, K., Petruk, & I. Benko. Institutionalism in Accounting: a Requirement of the Times or a Mechanism of Social Pressure. *Independent Journal of Management & Production*, 2020. 11(9), 2516-2541. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v11i9.1440>.